

NAP2027 PRIORITĀTE «VIENOTA, DROŠA UN ATVĒRTA SABIEDRĪBA»

Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas sēde
23.10.2019.

Māra Sīmane, PKC konsultante
mara.simane@pkc.mk.gov.lv
Pēteris Vilks, PKC vadītājs

NAP2027 stratēģiskie mērķi

Vienlīdzīgas iespējas

sociālā taisnīguma pamatnosacījums un viens no ienākumu nevienlīdzības mazināšanas faktoriem (t.sk. publisko pakalpojumu vienlīdzīga pieejamība visā Latvijas teritorijā) attīstības šķēršļu novēršanai.

Sociālā uzticēšanās

svarīgākais sabiedrības resurss un attīstības dimensija kopienu, uzņēmēju un pārvaldības sadarbības veidošanai un demokrātijas īstenošanai

Produktivitāte un ienākumi

galvenais konkurētspējas un izaugsmes nosacījums (cilvēkresursi, investīcijas, pārvaldības procesi, inovācija)

VADMOTĪVS

STRATĒGISKIE
MĒRĶI

Prioritātes

Rīcības virzieni

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

- Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe
- Psiholoģiskā un emocionālā labklājība
- Stipras ģimenes paaudzēs
- Sociālā iekļaušana

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

- Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai
- Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

- Produktivitāte un inovācija
- Darbs un ienākumi
- Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

- Daba un vide
- Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi
- Līdzsvarota reģionālā attīstība
- Mājokļi

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

- Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs
- Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

- Saliētība
- Tiesiskums un pārvaldība
- Drošība

NAP2027 prioritātes "VIENOTA, DROŠA UN ATVĒRTA SABIEDRĪBA" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

Ministrijas

- Ārlietu ministrija
- Aizsardzības ministrija
- Finanšu ministrija
- Iekšlietu ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Labklājības ministrija
- Tieslietu ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Iestādes

- Valsts kanceleja
- Sabiedrības integrācijas fonds
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
- Valsts ieņēmumu dienests

Citi

- UNESCO LNK

Sociālie partneri

- Latvijas brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

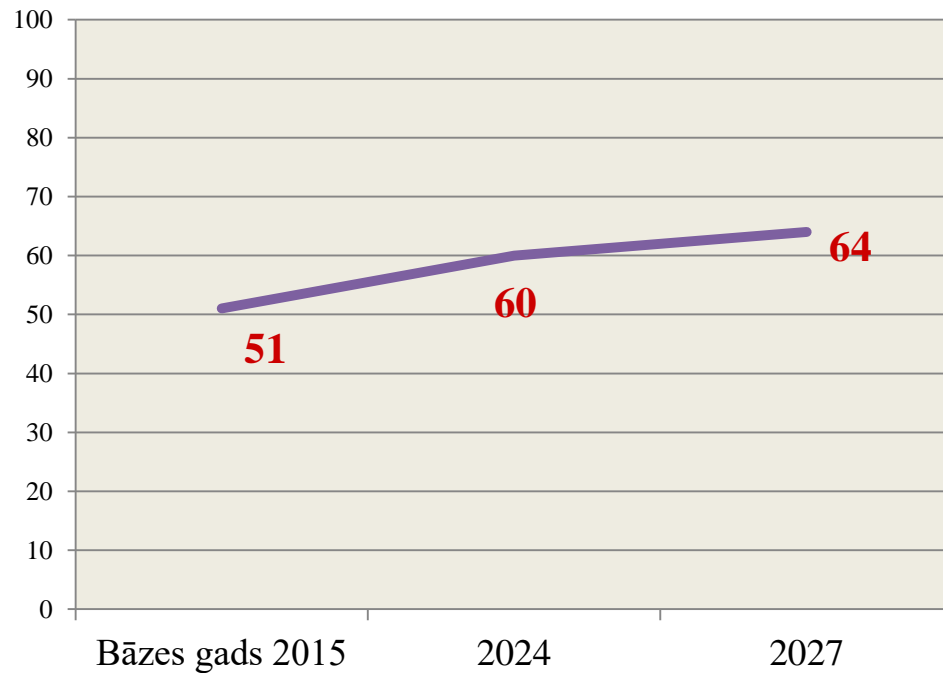
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas pašvaldību savienība
- Latvijas lielo pilsētu asociācija
- Latvijas Skautu un gaidu organizācija
- Jaunsardze
- Zemessardze
- Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija
- Latvijas Politiski represēto apvienība
- Pasaules brīvo latviešu apvienība
- PROVIDUS
- LKNVOA
- eLPA
- Mediācijas padome
- PBLA

NAP2027 stratēģiskais mērķis - Sociālā uzticēšanās

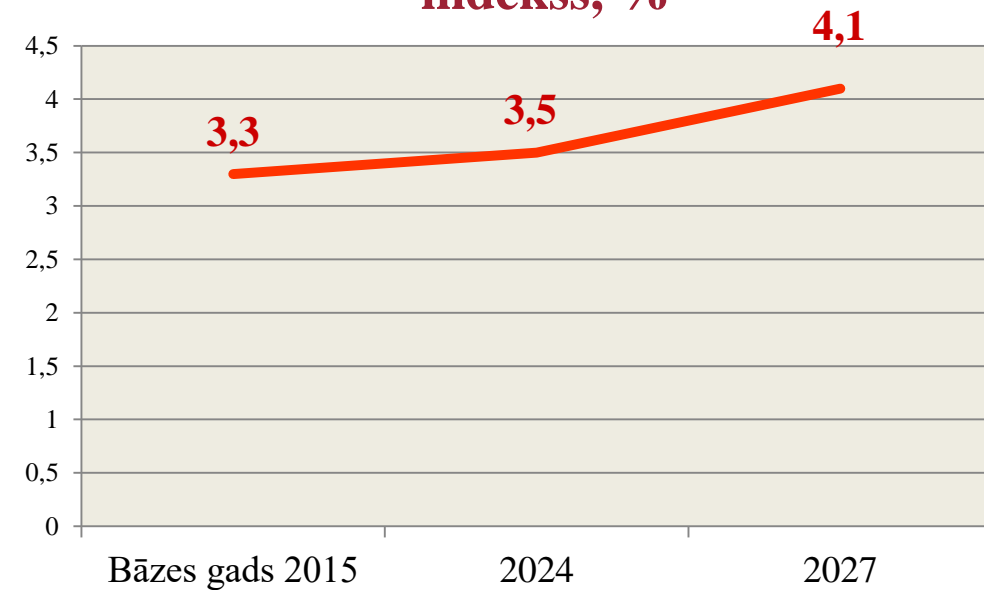
Indikatori

Savstarpējā uzticēšanās, %

Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, %

Avots:
Eiropas
Sociālais
pētījums

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Rīcības virzieni:

- Saliedētība
- Tiesiskums un pārvaldība
- Drošība

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Saliedētība

- Piederība Latvijai (ESS)
- Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts (ESS)
- Iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (SKDS)
- Subjektīvā diskriminācijas pieredze (ESS)
- Latviešu valodas lietojuma pieaugums (CSP)
- Medijpratība*

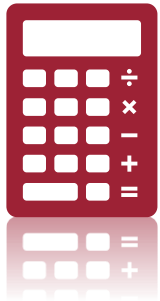
* pārbauda, ar ko dalās sociālajos medijos/pārliacinās par informācijas avotu ticamību

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Saliedētība

Galvenie **UZDEVUMI:**

- 1. Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana** dažādām iedzīvotāju grupām
- 2. Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības, prasmju un iespēju vairošana**
- 3. Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursa stiprināšana**
- 4. Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienā**
- 5. Medijpratības stiprināšana** sabiedrībā - viltus ziņu atpazīšana un kritiskā domāšana, kvalitatīvs mēdiiju saturs

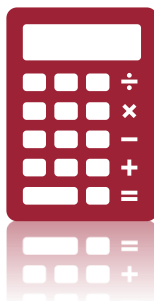
Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Saliedētība

1. Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana

Neizdalot grupas atsevišķi

- Kultūras pasākumi
- Teritoriālā piederība
- Sociālā atmiņa
- Politiskā piederība
- Kopīgā ekonomikas dimensija

2. Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības, prasmju un iespēju vairošana

- Iesaistīšanās NVO
- Jauniešu pilsoniskā izglītība
- Valsts NVO fonda stiprināšana

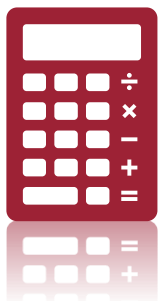

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Saliedētība

3. Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu stiprināšana

- Starpgrupu komunikāciju prasmes
- Saziņas intensitātes palielināšana
- Dažādības vadība
- Diskriminācijas mazināšana

4. Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienā

- Neformālā izglītība jaunpienācējiem
- Tautas kustība
- Digitālā un sabiedrisko mediju vide
- Kursu pieejamība

5. Medijpratības stiprināšana

- Viltus ziņu atpazīšana
- Neformālajā un formālajā izglītībā
- Kritiskā domāšana
- Mediju satura pieejamība, t.sk. pierobežā.

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

- Pilsoniskās līdzdalības indekss (ESS)
- Politiskās uzticēšanās indeksi (ESS/SKDS)
- Iedzīvotāju uzticēšanās tiesībaizsardzības sistēmai (policijai, prokuratūrai, tiesai)
- Uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku (ESS) / Saeimas un valdības darbu (SKDS)
- Apmierinātība ar valsts pārvaldes pakalpojumiem (SKDS - Valsts kancelejas pētījums)
- Lietu izskatīšana tiesās 1. instancē (TM)

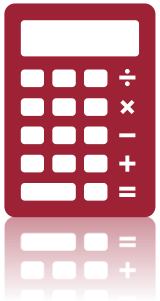

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

Galvenie UZDEVUMI:

- 1. Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas stiprināšana**
- 2. Strīdu risināšanas kultūras attīstība**
- 3. Atvērtā pārvaldība - saprotama informācija, iedzīvotāju līdzdarbība**
- 4. Gudra un efektīva pārvaldība**
- 5. Efektīva tiesībaizsardzības sistēma**
- 6. Vienota, droša un pieejama bērnu tiesību aizsardzības sistēma**

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

1. Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas stiprināšana

- Normatīvisma mazināšana
- Cilvēktiesību aizsardzība digitālās transformācijas laikmetā

2. Strīdu risināšanas kultūras attīstība

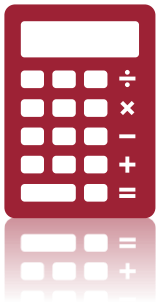
- Sociālā dialoga loma
- Mediācija – izvērtēt ekonomiskumu - ģimenēs, uzņēmējdarbībā, nodokļu, iepirkumu, datu aizsardzība, konkurences tiesības, ārpustiesas iespējas

3. Atvērtā pārvaldība - saprotama informācija, iedzīvotāju līdzdarbība

Atvērtās pārvaldības partnerība – diskusiju dokuments (12.09.)- aptaujas (līdz 13.10) – darba grupas 6 jomas:

- **Publisko iepirkumu un līgumu atklātība**
- **Atvērtā pārvaldība pašvaldībās**
- **Datu un informācijas pieejamība un izmantošana**
- **Interesu pārstāvēniecība un lobēšanas atklātība**
- **Sabiedrības līdzdalība un iesaiste**
- **Korupcijas novēršanas pasākumi**

Atvērtās pārvaldības plāns (divu gadu)

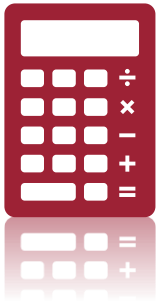

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

4. Gudra un efektīva pārvaldība

- Cilvēka vajadzības pirmajā vietā
- Valsts proaktīva rīcība
- Uzlabot metodes
 - Digitalizācija
 - Pierādījumos balstīti risinājumi
 - (Lietotāju iesaiste)
 - Pārvaldes darbinieku kompetences
- Starpnozaru koordinēta rīcība
- Optimizācija

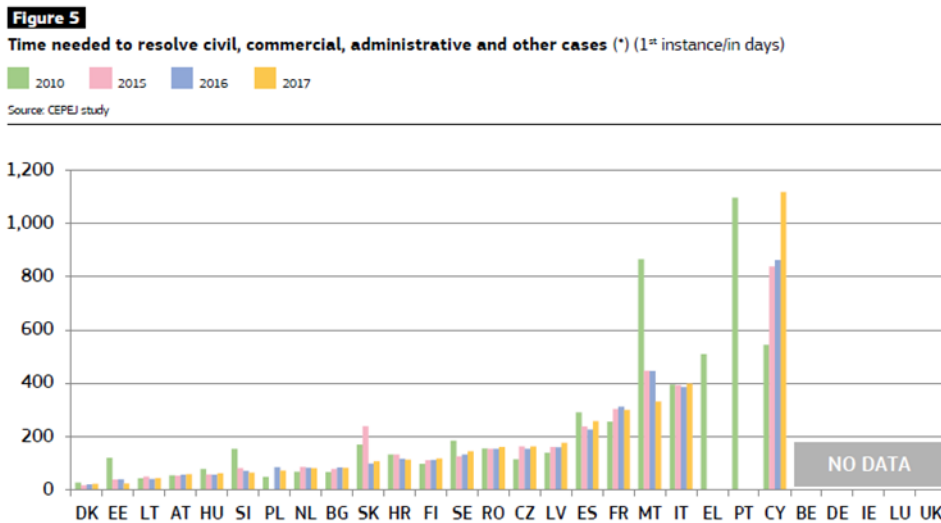

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

5. Efektīva tiesībaizsardzības sistēma

Lietu izskatīšanas ilgums 1. instancē ir līdzīgs ES vidējiem rādītājiem

Risinājumi tiesībaizsardzības procesa efektivizācijai 2027

Koordinēta rīcība:

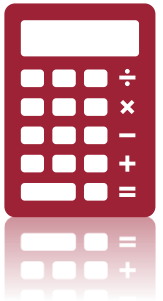
- vienota izpratne juridisko procesu vienkāršošanai
- savstarpēji papildinoši digitālie risinājumi, sadarbības platformas, prakses, utt.
- ieguldījumi cilvēkresursos, palielinot to kapacitāti un kompetenci
- ieguldījumi procesu uzlabošanā un infrastruktūrā
- alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešana

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

6. Vienota, droša un pieejama **bērnu tiesību aizsardzības sistēma**

- Bērnu likumpārkāpumu prevencijas sistēmas reformēšana un bērniem un jauniešiem draudzīgas tiesu sistēmas principu ieviešana
- Nepilngadīgo kriminālatbildības reforma
- VBTAI un bāriņtiesu t.s. "ceļa karte"

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

Izmaiņas drošības situācijā

- Mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem
- Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem
- Personu īpatsvars, kuras cietušas no vardarbības
- Recidīva līmenis

Izmaiņas gatavības pakāpē

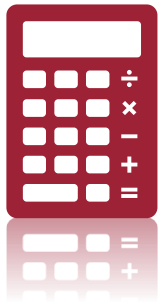
- Valsts aizsardzība ir visas sabiedrības atbildība
- Iedzīvotāji, kas zina, kā rīkoties, dzirdot trauksmes sirēnas
- Dalībnieku skaits Zemessardzē un Jaunsardzē

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

Galvenie **UZDEVUMI:**

1. Cilvēku **ricībspējas stiprināšana** ārkārtas gadījumos
2. Profesionālo **dienestu reaģēšanas spēju stiprināšana**
3. **Vardarbības** risku **prevencija** sabiedrībā
4. Efektivizēta sodu izpilde un **resocializācijas sistēma**

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

1. Cilvēku rīcībspējas stiprināšana ārkārtas gadījumos

Visaptverošā valsts aizsardzība

- Valsts Aizsardzības mācības ieviešana
- Visaptverošās Valsts Aizsardzības sistēmas ieviešana
- Semināri - skolēniem, skolu vadībām, uzņēmējiem, pašvaldībām, amatpersonām un medijiem
- Diskusijas ar mērķauditorijām
- Komunikācijas kampaņas, kā arī dažādi rekrutēšanas pasākumi
- Starpinstitūciju mācības, iesaistot dažādus resorus
- Kritiskās infrastruktūras un funkciju identificēšana

Visi pasākumi, ko šajā sakarā veic Aizsardzības ministrija, tiek finansēti no 2%.

Civilās aizsardzības joma

- Civilās aizsardzības apmācības iedzīvotājiem
- Jaunu metožu un informācijas kanālu izmantošana
- Iesaistīšana brīvprātīgās organizācijās (Zemessardze, brīvprātīgās ugunsdzēsēju organizācijas, utt.)
- Darba devēju darba drošības un aizsardzības kursu programmu izvērtēšana un papildināšana ar civilās aizsardzības pamatelementiem, paplašinot esošo 60 stundu kursu

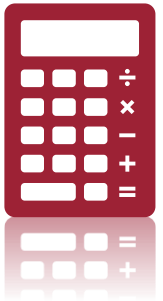

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

2. Profesionālo dienestu reaģēšanas spēju stiprināšana

- Valsts pārvaldes un pašvaldību koordinēta rīcība apdraudējumu gadījumos
- Tiesībaizsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūras uzturēšana un kapacitāte

3. Vardarbības riska un aizskaršanas darbā prevencija sabiedrībā

- Riska mazināšanā iesaistīto pušu un to atbildības noteikšana
- Vienota procesa izveidošana
- Pušu sadarbības pilnveide (kopīgas mācības, ēnošana, individuālo gadījumu uzraudzības instrumenta izveide, informācijas, tostarp IT platformas izstrādāšana)
- Atbalsta instrumentu pilnveide
- Sadarbības pilotēšana
- Regulējuma pilnveide
- Sabiedrības informēšana, izpratnes veidošana un iesaiste, t.sk. regulējuma pilnveidē

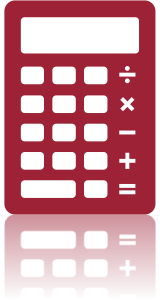

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

4. Efektivizēta sodu izpilde un resocializācijas sistēma

- Darbs ar ieslodzītajiem un probācijas klientiem atbilstoši mainīgās vides izaicinājumiem
- Personāla pieejamība
- Stiprināt pašvaldību un NVO lomu soda izpildē un darbā ar personu
- Resocializācijai piemērota cietuma infrastruktūras izveidošana

NAP2027 sasaiste ar finanšu resursiem

Zināt

Rezultāts – pilnīga informācija par plānotajiem pasākumiem un projektiem

Datu ieguve

Ministrija iesniedz 2021.-2027. gadam plānotos investīciju projektus un īstenojamus pasākumus
Projekti un pasākumi ir attiecināti uz NAP2027 uzdevumiem un indikatīvajiem finansēšanas avotiem, t.sk. ES daudzgadu budžeta ietvaru

Prioritizēt

Rezultāts – projektu un pasākumu ranžējums atbilstoši to efektivitātei un atdevei

Sociāli ekonomiskais novērtējums

Pamatā - NAP2027 stratēģiskajos mērķos balstīti sociāli ekonomiskie faktori un horizontāli efektivitātes faktori
Sociāli ekonomiskā novērtējuma rezultātā katram pasākumam un projektam tiek veikts novērtējums projektu salīdzināšanai

Lemt

Rezultāts – NAP2027 finanšu pielikums ar nākamajā periodā indikatīvi atbalstāmajiem projektiem

Projektu un pasākumu atlase

Ņemot vērā projektu ranžējumu efektivitātes skalā, projekti tiek kartēti atbilstoši finansējuma avotiem, to apmēram un citiem ierobežojumiem
Iegūtais rezultāts tiek integrēts NAP2027 struktūrā – atbilstošajos uzdevumos, rīcības virzienos un prioritātēs

Pārresoru koordinācijas centrs

Ar atbildību par Latvijas nākotni!

Priekšlikumiem: NAP2027@pkc.mk.gov.lv

Papildus informācija: www.pkc.gov.lv/nap2027
@LVnakotne

VĪZIJAS DAĻA

OPERACIONĀLĀ DAĻA

VADMOTĪVS

STRATĒGISKIE MĒRĶI

Prioritātes

Rīcības virzieni

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

- Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe
- Psiholoģiskā un emocionālā labklājība
- Stipras ģimenes paaudzēs
- Sociālā iekļaušana

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

- Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai
- Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

- Produktivitāte un inovācija
- Darbs un ienākumi
- Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

- Daba un vide
- Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi
- Līdzsvarota reģionālā attīstība
- Mājokļi

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

- Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs
- Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

- Saliētība
- Tiesiskums un pārvaldība
- Drošība